

1 Podkreśl poprawne uzupełnienia zdań.

- A. Alaska należy do terytorium *Kanady / Stanów Zjednoczonych*.
B. Największy pod względem powierzchni kraj Azji to *Chiny / Rosja*.
C. Chiny uznają *Tajwan / Singapur* za swoją prowincję.

2 Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F – jeśli jest fałszywe.

1.	Przestrzeń powietrzna rozciągająca się nad danym państwem należy do jego terytorium.	P	F
2.	Rosja, Kanada i Chiny znajdują się wśród pięciu największych państw na świecie.	P	F
3.	Grenlandia to terytorium zależne Wielkiej Brytanii.	P	F
4.	Obecnie na świecie jest 165 państw.	P	F

3 Przyporządkuj wymienionym organizacjom międzynarodowym (1–3) właściwe opisy ich działalności wybrane spośród podanych (A–D).

1. Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ). A. Celem działalności tej organizacji jest udzielanie pożyczek krajom członkowskim i przeciwdziałanie ubóstwu.
2. Bank Światowy. B. Głównym zadaniem tej organizacji jest wzmocnienie współpracy gospodarczej i zniesienie barier handlowych między krajami Ameryki Południowej.
3. Wspólnota Niepodległych Państw (WNP). C. Zadaniem tej organizacji jest ustalanie wspólnego stanowiska w sprawach polityki międzynarodowej oraz wspólnej przestrzeni gospodarczej.
D. Głównym celem tej organizacji jest zapewnienie pokoju i bezpieczeństwa na świecie oraz poszanowania praw człowieka, współpraca między narodami na rzecz poprawy dobrobytu ludzi, a także walka z ubóstwem.

4 Oceń, czy wymienione skutki integracji europejskiej są pozytywne czy negatywne. Zaznacz literę P, jeśli skutek jest pozytywny, lub literę N – jeśli jest negatywny.

- A. Brak formalności przy przekraczaniu granic większości krajów UE. P / N
B. Utrudniona walka z nielegalną imigracją do krajów UE. P / N
C. Wsparcie rozwoju słabiej rozwiniętych obszarów. P / N

5 Uzupełnij tabelę. Dopasuj podane przyczyny konfliktów do właściwych grup i podaj przykłady konfliktów spowodowanych takimi przyczynami.

różnice religijne, dostęp do wody, zajęcie terytorium innego państwa

Grupa przyczyn konfliktów	Przykład przyczyny	Przykład konfliktu
Przyczyny ekonomiczne		
Przyczyny polityczne		
Przyczyny społeczne		

6 Podkreśl poprawne uzupełnienia zdań.

HDI, czyli *produkt krajowy brutto / wskaźnik rozwoju społecznego*, jest wskaźnikiem syntetycznym umożliwiającym porównanie poziomu rozwoju państw. Przyjmuje wartości od 0 do 1 / 100. Im wyższa wartość wskaźnika, tym *niższy / wyższy* poziom rozwoju danego kraju. W 2018 r. Polska została zaliczona do grupy krajów o *bardzo wysokim / średnim* poziomie rozwoju społecznego.

7 Wyjaśnij, na czym polegała rewolucja neolityczna i jaki był jej wpływ na liczbę ludności świata.

8 Oblicz gęstość zaludnienia w wymienionych państwach i zapisz wyniki w tabeli.

Państwo	Powierzchnia [tys. km ²]	Liczba ludności [mln]	Wskaźnik gęstości zaludnienia [os./km ²]
Stany Zjednoczone	9832	329	
Indie	3287	1366	

9 Wyjaśnij, czym jest ekumena.

10 Wymień trzy czynniki przyrodnicze, które ograniczają osadnictwo na obszarze ukazanym na fotografii.

11 Uzupełnij tabelę. Wpisz obok wymienionych religii litery odpowiadające ich cechom (A–F) oraz podaj po jednym przykładzie kraju, w którym te religie dominują.

- A. Jest najstarszą religią monoteistyczną.
- B. Opiera się na czterech szlachetnych prawdach.
- C. Celem jej wyznawców jest osiągnięcie nirwany oraz oświecenia.
- D. Opiera się na wierze w jednego Boga (Jahwe).
- E. Nie uznaje bogów.
- F. Uznaje, że narodem wybranym są Żydzi.

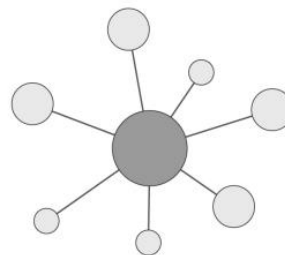
Religia	Cechy	Kraj
Judaizm		
Buddyzm		

12 Na schemacie przedstawiono jeden z typów zespołów miejskich.

a) Podkreśl poprawne uzupełnienia zdań.

Na schemacie przedstawiono aglomerację *monocentryczną* / *policentryczną*. Jej przykładem jest *aglomeracja paryska* / *Zagłębie Donieckie*.

b) Podaj jedną cechę układu komunikacyjnego w tym typie aglomeracji.

13 Podkreśl poprawne uzupełnienia zdań.

- A. Globalizacja polega m.in. na *różnicowaniu się* / *ujednoczaniu się* zachowań i upodobań ludzi na świecie.
- B. Procesy globalizacyjne zachodzą na świecie z *taką samą* / *różną* intensywnością.
- C. Świat w dobie globalizacji bywa nazywany *światową metropolią* / *globalną wioską*.

14 Podkreśl przyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa.

poziom kultury rolnej, klimat, struktura agrarna, warunki wodne, polityka rolna państwa, zatrudnienie w rolnictwie, ukształtowanie powierzchni, żyzność gleb, poziom rozwoju społeczno-gospodarczego

- 15 Oceń, czy przedstawiona w tabeli struktura wielkości gospodarstw rolnych jest korzystna. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Udział gospodarstw rolnych [%]			
poniżej 5 ha	5–20 ha	20–50 ha	powyżej 50 ha
54,3	36,1	7,2	2,4

- 16 Wpisz w odpowiednich miejscach tabeli litery (A–F), którymi oznaczono podane funkcje lasu.

- A. Produkcja tlenu.
- B. Miejsce rekreacji i wypoczynku.
- C. Obiekt badań naukowych.
- D. Miejsce prowadzenia działań łowieckich.
- E. Źródło drewna konstrukcyjnego.
- F. Regulacja stosunków wodnych.

Funkcja przyrodnicza	Funkcja gospodarcza	Funkcja społeczna

- 17 Podaj jedną wadę i jedną zaletę przedstawionego na fotografii sposobu chowu drobiu.

- 18 Dopasuj do podanych opisów (1–3) właściwe przykłady państw (A–D).

1. Państwo, które produkuje więcej energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych niż w elektrowniach innego typu. **A. Austria.**
2. Państwo, które z powodu ryzyka awarii podjęło decyzję, aby nie budować elektrowni jądrowych. **B. Polska.**
3. Państwo, w którym planuje się budowę pierwszej elektrowni jądrowej. **C. Niemcy.**

D. Francja.

1. _____ 2. _____ 3. _____

- 19 Przyporządkuj podane cechy (A–E) odpowiednim rodzajom przemysłu (1–2).

1. Przemysł tradycyjny. **A. Charakteryzuje go niewielki stopień przetworzenia surowców.**
2. Przemysł zaawansowanych technologii. **B. Wymaga ścisłej współpracy z ośrodkami naukowo-badawczymi.**
- C. Zużywa duże ilości energii elektrycznej.**
- D. Wpływa na wzrost zanieczyszczenia powietrza.**
- E. Sprzyja dynamicznemu rozwojowi gospodarstwu regionu lub kraju.**

1. _____ 2. _____

20 Na fotografii przedstawiono jeden z rodzajów elektrowni.

W każdym z punktów podkreśl właściwą informację.

- A. Rodzaj elektrowni: *jądrowa / ciepła / geotermalna*.
 B. Źródło energii: *węgiel / uran / ropa naftowa*.
 C. Rodzaj źródła energii: *odnawialne / nieodnawialne*.
 D. Kraj, w którym ponad połowa energii elektrycznej pochodzi z tego typu elektrowni: *Francja / Norwegia / Polska*.

21 Zaznacz w każdym wierszu tabeli nazwę tego rodzaju transportu, którego dotyczy informacja.

1. Większa dostępność dla pasażerów.	A. Transport samochodowy.	B. Transport kolejowy.
2. Większa ładowność.	A. Transport lotniczy.	B. Transport morski.
3. Niższe koszty przewozu na długich dystansach.	A. Transport wodny śródlądowy.	B. Transport samochodowy.
4. Mniejsza zależność od warunków pogodowych.	A. Transport lotniczy.	B. Transport kolejowy.

22 Zaznacz punkt, w którym zawarto prawdziwe informacje dotyczące idei *fair trade*.

- A. Idea *fair trade* polega na maksymalnym obniżeniu cen niektórych produktów przez wzgląd na zróżnicowaną zamożność kupujących.
 B. Umieszczona na towarze etykieta *fair trade* oznacza, że producent otrzymał za ten towar uczciwą cenę.
 C. Zgodnie z ideą *fair trade* należy przenosić produkcję do krajów o niskim poziomie rozwoju gospodarczego, których mieszkańcy są gotowi podjąć pracę nawet na niekorzystnych dla siebie warunkach.

23 Zaznacz negatywne skutki kształtowania się społeczeństwa informacyjnego.

- A. Możliwość załatwiania różnych spraw bez wychodzenia z domu.
 B. Spędzanie wielu godzin dziennie przy komputerze.
 C. Obniżenie kosztów kontaktów międzyludzkich.
 D. Ułatwienie dostępu do kultury i różnych rozrywek.
 E. Trudności w docieraniu do wiarygodnych informacji.

24 Uzupełnij schemat literami A–D tak, aby przedstawiał kolejne wydarzenia z historii łączności.

- A. Spadek liczby użytkowników telefonów stacjonarnych.
 B. Wynalezienie telefonu.
 C. Dynamiczny rozwój telefonii internetowej.
 D. Dominacja usług pocztowych.

..... → → →

25 Zaznacz skutki kwaśnych opadów.

- A. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych.
 B. Powstawanie smogu.
 C. Zakwaszenie gleb.
 D. Obniżenie poziomu wód gruntowych.
 E. Niszczenie budynków.
 F. Wzrost zawartości kwasu siarkowego w atmosferze.

26 Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A lub B oraz jej uzupełnienie 1 lub 2.

W otoczeniu Morskiego Oka w Tatrach pojemność turystyczna

A.	nie bywa przekraczana,	o czym świadczą	1.	zniszczenia roślinności i gleby oraz zanieczyszczenie wód jeziora.
B.	bywa przekraczana,		2.	turyści, którzy odwiedzają to miejsce mimo tłoku.

27 Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź A lub B oraz jej uzupełnienie 1 lub 2.

Eutrofizacja wód polega na

A.	znacznym spadku ich żyzności	spowodowanym	1.	wzrostem zanieczyszczenia i wymieraniem wielu organizmów.
B.	nadmiernym wzroście ich żyzności		2.	przedstawianiem się do nich związków azotu i fosforu stosowanych w rolnictwie.

28 Zaznacz działania, które wpisują się w ideę zrównoważonego rozwoju.

- A. Poprawa dostępu do edukacji.
- B. Walka z ubóstwem.
- C. Zwiększenie wykorzystania surowców nieodnawialnych.
- D. Zalesianie.
- E. Wykorzystanie surowców mineralnych znajdujących się na Antarktydzie.
- F. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi.

29 Zaznacz zjawisko, które nie jest skutkiem antropopresji.

- A. Dominacja makii na wybrzeżach Morza Śródziemnego.
- B. Wzrost temperatury powietrza na Ziemi.
- C. Występowanie gazów cieplarnianych w atmosferze.
- D. Zmniejszanie się powierzchni lasów w Brazylii.

30 Wyjaśnij, dlaczego powierzchnia Jeziora Aralskiego w ostatnich kilkudziesięciu latach bardzo się zmniejszyła.